

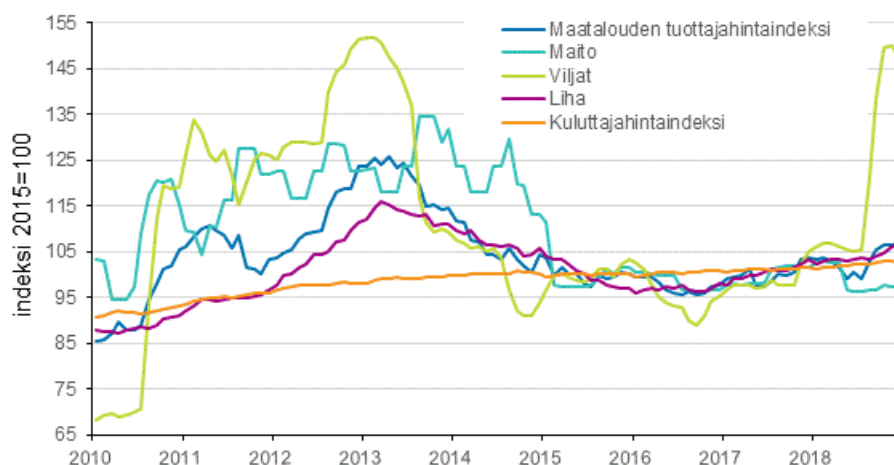
Maatalouden tuottajahintaindeksi

2018, 4. vuosineljännes

Viljan tuottajahinta pomppasi lähelle 2010-luvun ennätystasoa

Maatalouden tuottajahinnat nousivat neljä prosenttia vuoden viimeisellä neljänneksellä. Ilman turkistuotantoa nousu oli 6,5 prosenttia verrattuna vastaavaan ajankohtaan vuosi sitten. Edellisvuoden sateinen ja viime vuoden kuiva kesä tuotti jo toisen perättäisen heikon viljasadon. Kuivuus koetteli lähes koko Eurooppaa. Sen myötä niukka sato ja hupenevat viljavarastot nostivat viljojen maailmanmarkkinahintoja rajusti. Suomessa nousua oli keskimäärin 47 prosenttia. Kaurasta saatu hinta oli peräti 60 prosenttia parempi kuin vuosi sitten. Heinän ja säilörehun hinnat nousivat viidenneksen. Edelliset katovuodet 2010-luvun alussa nostivat viljojen tuottajahintojen lisäksi myös maidon hintaa voimakkaasti. Nyt vastaavaa kehitystä ei ole nähtävissä, vaan maidosta maksettiin lypsytilallisille reilut 4 prosenttia vähemmän kuin vuosi sitten. Lihan tuottajahinnan nousu on hieman kiihtynyt. Siipikarjatilallinen saa tuotannostaan lähes viisi prosenttia, nauta- ja sikatilalliset kolmisen prosenttia edellisvuotta parempaa hintaa. Turkistuotannon vaikeana jatkuva markkinatilanne laski nahkojen hintoja neljänneksen. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen tuoreimmasta maatalouden tuottajahintaindeksistä. Indeksiki kertoo, kuinka paljon maataloustuotteiden hinnat ovat muuttuneet perusajankohtaan verrattuna.

Maatalouden tuottajahintaindeksi ja kuluttajahintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2018

Maatalouden tuottajahintaindeksi 2015=100, 4. vuosineljännes 2018

Indeksi (2015=100)	Pisteluku IV/2018 ¹⁾	Neljännesvuosimuutos, % ¹⁾	Vuosimuutos, % ¹⁾
Kokonaisindeksi	106,6	4,1	4,0
Kokonaisindeksi, pl. turkistuotanto	110,9	4,8	6,5
Kasvituotos	127,1	9,6	17,6
Eläintuotos	96,2	0,7	-3,5

1) Vuosi 2018 on ennakkollinen kunnes maidon lopullinen jälkilititys on tiedossa

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuottajahintaindeksi 2015=100, IV/2018 (ennakollinen).....4

Kuviot

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit ja kuluttajahintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2018.....5

Liitekuvio 2. Maatalouden tuottajahintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2018.....5

Tietojen tarkentuminen 6

Laatuseloste: Maatalouden tuottajahintaindeksi 2015=100.....7

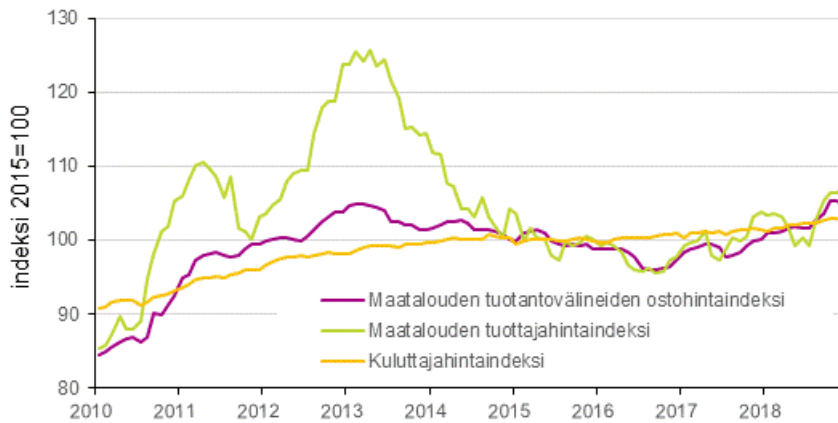
Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Maatalouden tuottajahintaindeksi 2015=100, IV/2018 (ennakollinen)

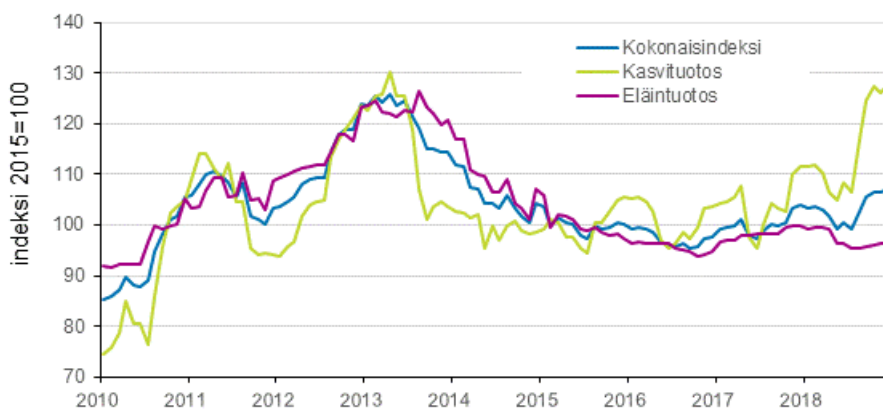
Indeksinimike	Pisteluku	Neljännesvuosimuutos, %	Vuosimuutos, %
010000 VILJAT (sis. siemenet)	149,1	22,4	46,7
020000 TEOLLISUUSKASVIT	95,9	1,7	-1,4
030000 REHUKASVIT	116,2	3,9	20,4
040000 VIHANNEKSET JA PUUTARHATUOTTEET	119,6	5,1	7,0
050000 PERUNAT (sis. siemenen)	105,0	1,9	1,6
060000 HEDELMÄT	132,3	-1,3	5,7
100000 KASVITUOTOS (010000-090000), sis. hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	127,1	9,6	17,6
101000 KASVITUOTOS (010000-090000), pl. hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	133,6	16,5	32,2
110000 ELÄIMET	105,8	2,0	3,3
111000 Nauta	108,1	0,6	2,8
112000 Siat	107,2	2,8	3,1
115000 Siipikarja	100,0	3,0	4,6
120000 ELÄINTUOTTEET	90,8	-0,2	-7,5
121000 Maito	97,4	0,8	-4,2
122000 Kananmunat	103,3	3,5	6,9
130000 ELÄINTUOTOS YHTEENSÄ (110000+120000)	96,2	0,7	-3,5
13000x ELÄINTUOTOS YHTEENSÄ (110000+120000), pl. turkikset	101,3	1,5	-0,5
140000 MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000+130000), sis. hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	106,6	4,1	4,0
14000x MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000+130000), sis. hedelmät (060000) ja vihannekset (040000), pl. turkikset	110,9	4,8	6,5
141000 MAATALOUDEN TUOTTAJAHINTAINDEKSI YHTEENSÄ (100000 + 130000), pl. hedelmät (060000) ja vihannekset (040000)	103,3	4,1	3,3

Liitekuviot

Liitekuvio 1. Maatalouden hintaindeksit ja kuluttajahintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2018

Liitekuvio 2. Maatalouden tuottajahintaindeksi 2015=100, 1/2010–12/2018

Tietojen tarkentuminen

Maatalouden tuottajahintaindeksin tiedot tarkentuvat pääsääntöisesti kerran vuodessa ensimmäisen vuosineljänneksen julkistuksen yhteydessä. Tietojen tarkentuminen johtuu maidon jälkitalityksestä. Lisätietoja tietojen tarkentumisesta on laatuselosteen kohdassa 4.

Laatuseloste: Maatalouden tuottajahintaindeksi 2015=100

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Yhteenveto tilaston tietosisällöstä ja käyttötarkoituksesta

Maatalouden tuottajahintaindeksi 2015=100 sisältää indeksipistelukuja kotimaassa tuotettujen kasvituotteiden sekä eläinten ja eläintuotteiden hinnannuutoksista. Indeksii kuvaa maataloustuotteiden arvonlisäverottomien hintojen muutoksia ja hintakehitystä viljelijän kannalta. Seurattava hinta on ns. markkinahinta, jossa on mukana mahdolliset verot (pl. alv) ja johon ei ole lisätty tukia. Tilasto kertoo myös hintakehityksen vaikutuksesta maataloudesta saatavaan tuloon. Tilaston käyttäjiä ovat mm. kansantalouden tilinpito maatalouden taloustilien yhteydessä, tutkimuslaitokset, Eurostat, DG Agri, FAO ja viljelijät.

1.2 Käsitteet

Indeksin keskeiset käsitteet on määritelty Tilastokeskuksen käsitetietokannassa ja kuvattu indeksin menetelmäselosteessa: <http://tilastokeskus.fi/til/mthi/men.html>.

1.3 Luokitukset

Indeksin kuusinumeroisen luokitus noudattaa pääpiirteissään maatalouden tilinpidon luokitusta (Economic Accounts for Agriculture EAA, jolla on yhteys kulloinkin voimassa olevaan toimialaluokitukseen NACE ja sen suomalaiseseen versioon TOL). Tiedot on luokiteltu Eurostatin kuusinumeroisen luokituksen mukaan kahteen pääryhmään eli kasvituotokseen ja eläintuotokseen, jotka on edelleen jaettu 11 alaryhmään. Luokittelu on esitetty tarkemmin julkaisussa EU:n Maataloushintatilastojen käsikirja ([Handbook for EU Agricultural Price Statistics](#), March 2008).

1.4 Tietolähteet

Maatalouden tuottajahintojen pääasiallinen tietolähde on Luonnonvarakeskus Luke. Muita tietolähteitä ovat Kasvistieto Oy, Kauppapuutarhaliitto, Hedelmän- ja marjanviljelijöiden liitto sekä lisäksi muutama yritys.

1.5 Lait, asetukset ja suositukset

Maatalouden hintaindeksit laaditaan Tilastokeskuksessa yhteistyössä Eurostatin kanssa perustuen "herrasmiehsopimukseen". Maatalouden tuottajahintaindeksin hintatietojen keruu ja tilaston laatiminen perustuu välillisesti seuraaviin lakeihin: EP:n ja neuvoston asetus maatalouden tilinpidosta (EY) N:o 138/2004, Laki maaseutuelinkeinotilastoista 20.12.1996/1197, Laki maaseutuelinkeinorekisteristä 29.12.1994/1515, Tilastolaki 23.4.2004/280.

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Maatalouden tuottajahintaindeksi lasketaan Laspeyres'n hintaindeksin mukaisesti. Indeksilaskentaa varten tarvitaan perusvuoden painorakenteen lisäksi indeksiin kuuluvien tuotteiden kuukausittainen hintaseuranta. Indeksii painorakenne perustuu vuoden 2015 maataloustuotteiden arvonlisäverottomien myyntien arvoihin. Tietojen lähde on kansantalouden tilinpidon maatalouden taloustilit. Arvotiedot sisältävät tilojen väliset ja maataloussektorin ulkopuolelle kohdistuneet myynnit. Tuotteet ovat siten päätyneet suoraan käytettäviksi, jalostukseen tai vientiin. Painot eivät sisällä omaan käyttöön tuotettujen tuotteiden arvoa eikä kotipuutarhasta myytyjen tuotteiden arvoa. Tilaston painorakenteen arvopainot poikkeavat siis kokonaistuotoksen arvoista.

Suomessa maatalouden tuottajahintaindeksissä käytetään samaa painorakennetta jokaisella laskentakierroksella entiseen tapaan. Tiedot lasketaan 2015=100 indeksissä myös Eurostatin suosituksen mukaisilla kausipainoilla. Kausipainoja käytetään vihannesten, hedelmien ja perunan hintatietojen painotuksessa. Näillä tuotteilla on siten erilaiset painoarvot eri kuukausina ja/tai vuosineljänneksinä. Kausipainoilla lasketut indeksit julkaistaan ainoastaan [Eurostatin tietokannoissa](#).

Perusvuotta vaihdetaan viiden vuoden välein, jolloin painorakenne muutetaan vastaamaan perusvuoden tilannetta. Perusvuosi päättyy aina nollaan tai viiteen. Indeksit lasketaan kuukausi-, neljännesvuosi- ja vuosi-indekseinä.

Indeksin laskentamenetelmä on kuvattu tarkemmin tilaston kotisivulta löytyvässä menetelmäkuvaussessa ja maatalouden hintaindeksien käsikirjassa ([Handbook for EU Agricultural Price Statistics](#), March 2008).

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilasto kuvaa maataloustuotteiden hintamuutoksia viljelijän kannalta. Maatalouden tuottajahintaindeksi kattaa koko Suomen eikä alueellista jakoa ole. Tilaston kuvauskohde on maanviljelijöiden Suomessa tuottamat kasvituotteet, eläimet ja eläintuotteet, jotka myydään toisille tiloille tai maataloussektorin ulkopuolelle (pl. myynti kotitalouksille). Indeksissä mukana olevat hyödykkeet kattavat koko perusjoukon, tosin taloudelliselta arvoltaan pienillä tuotteilla ei ole omaa hintaseurantaa ja niiden myyntiarvot on indeksiin painorakenteessa vyörytetty muille maataloushyödykkeille. Siten indeksissä olevat tuotteet edustavat painorakenteen kautta myös tuotteita, jotka eivät ole indeksissä mukana. Hyödykkeiden hintamuutosten seuraamiseksi tarvittavat hintatiedot kysytään tiedonantajilta, jotka on valittu otannalla tai harkinnanvaraisesti.

Tilasto koostuu kahdesta pääryhmästä: kasvituotteet sekä eläimet ja eläintuotteet. Kasvituotteet jakaantuvat edelleen yhdeksään alaryhmään, so. hyödykeryhmään, kuten viljat, vihannekset ja puutarhatuotteet sekä hedelmät. Näin ollen tilastossa on 11 hyödykeryhmää. Tilaston rakenne ja luokitus on sama kaikissa EU-maissa. Suomessa on hintaseurantaa kuitenkin vain kahdeksassa hyödykeryhmässä, sillä viinissä, oliiviöljyssä ja muissa kasvistutuotteissa ei ole taloudelliselta arvoltaan merkittävää maataloustoimintaa. Maatalouden tuottajahintaindeksin kahdeksan hyödykeryhmää sisältävät noin 40 maataloustuotetta, joiden hintakehitystä seurataan kuukausittain. Esimerkiksi kasvistutuotteisiin kuuluvan Viljat-hyödykeryhmän hintakehitystä seurataan viiden erilaisen viljan hintatiedoilla.

Tilaston laatimisessa tarvittavat tuotteiden hintatiedot saadaan pääosin Luonnonvarakeskus Luken laatimasta Maataloustuotteiden tuottajahinnat -tilastosta

(<http://www.maataloustilastot.fi/maataloustuotteiden-tuottajahinnat>). Lukesta saatavat hintatiedot kattavat noin 70 prosenttia Maatalouden tuottajahintaindeksistä, kun kattavuutta mitataan indeksiin painoarvoilla. Luken tilasto sisältää maataloilta teollisuuteen, pakkaamoille ja välityksille jalostamattomina sekä pakkaamattomina myydyt tuotteet; tilojen välinen kauppa jää tilaston ulkopuolelle. Maatalouden tuottajahintaindeksissä tilojen välisessä kaupassa, kuten rehuviljakaupoissa, arvioidaan käytettävän markkinahintatasoa. Luken tilasto kattaa pääsääntöisesti yli 80 prosenttia siinä tarkasteltavista tuotevirroista lihan, maidon, viljan, rypsin ja rapsin osalta, ruokaperuna jää tämän alle.

Maatalouden tuottajahintaindeksissä hyödynnetään lisäksi Kasvistieto Oy:n hintatilastoa vihannesten hintaseurannassa. Näiden tietojen osuus on noin 12 prosenttia indeksistä. Kasvistieto Oy arvioi, että päätuotteissa sen hintatilastot kattavat 10–40 prosenttia kotimaisen tuotetuotannon määrästä.

Loput indeksiin laatimiseen tarvittavista hintatiedoista saadaan muista tilastoista tai Tilastokeskus kysyy ne tiedonantajilta (rehukasvit, sokerijuurikas, tärkkelysperuna, jotkin kukat, hunaja ja turkikset). Osa kukkien ja taimien sekä vihannesten hintatiedoista saadaan Kauppapuutarhaliitto ry:n hintatilastoista. Liiton jäsenyritykset kattavat puolet Suomen kasvihuonealasta. Kauppapuutarhaliitto ry:n hintatiedoilla seurattavilla tuotteilla on viiden prosentin paino indeksissä. Tilastokeskuksen keräämillä hintatiedoilla on vajaa 13 prosentin osuus indeksissä, mistä valtaosa koostuu turkisnahoista. Tilastokeskus kerää turkisten hintatiedot turkishuutokaupoista, jotka ovat turkisnahkojen tärkein myyntipaikka.

Suomessa laskettavassa Maatalouden tuottajahintaindeksissä ei käytetä vihanneksilla ja puutarhatuotteilla, hedelmillä ja perunalla vaihtuvapainoisia tuotekoreja. Kesäkuukausina vihanneksilla ja hedelmillä käytetään viimeisintä käytettävissä olevaa edustavaa hintaa. Indeksiksi lasketaan jatkossa EU:n tilastoviraston Eurostatin käyttöä varten myös kausipainoin.

Virhelähteitä ja tilaston tarkkuuteen vaikuttavia tekijöitä voivat olla hintatietojen puuttuminen osasta vuotta (esimerkiksi hedelmät ja varhaisperuna), tuotteissa tapahtuvien laadunmuutosten puutteellinen käsittely indeksilaskennassa, otantavirhe, indeksiin painorakenteen epätarkkuus, mikäli maataloustuotannossa tapahtuu merkittäviä rakennemuutoksia, tiedonantajilta kerättävien hintatietojen heikko kattavuus sekä mahdolliset käsittelyvirheet. Otannasta aiheutuva epätarkkuutta voidaan kuvata estimaatin (indeksipisteluku) keskivirheellä ja laskea sen avulla luottamusvälejä indeksipisteluvuille. Maatalouden tuottajahintaindeksille ei ole estimoitu luottamusvälejä.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Indeksi julkaistaan 45 päivää tilastoneljänneksen päättymisen jälkeen. Mikäli 15. päivä osuus viikonloppuun tai arkipyhään, julkaistaan tilasto seuraavana arkipäivänä. Marraskuun puolivälissä julkaistaan ennuste koskien vuoden keskimääräisiä pistelukuja. Maatalouden tuottajahintaindeksi julkaistaan ennakkollisena. Tilastovuotta koskevat lopulliset indeksipisteluvut julkaistaan tilastovuotta seuraavan vuoden toukokuussa, kun on tiedossa maidon jälkitilin suuruus. Tarvittaessa tuottajahintaindeksistä julkaistaan ylimääräisiä tilastojulkistuksia. Tarkempi julkaisuajataulu löytyy osoitteesta: <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Maatalouden tuottajahintaindeksistä julkaistaan internetissä julkistusten yhteydessä tuoreimpia lukuja käsittelevä lyhyt tiedote, joka löytyy tilaston kotisivulta.

Maatalouden tuottajahintaindeksi julkaistaan seuraavissa paikoissa: Maatalouden tuottajahintaindeksin kotisivuilla (<http://tilastokeskus.fi/til/mthi/index.html>), Suomen tilastollisessa vuosikirjassa, Tilastokatsauksissa, ja Eurostatin julkaisuissa sekä tietokannoissa.

Maatalouden tuottajahintaindeksiin liittyvää dokumentaatiota on saatavissa tilaston kotisivulta sekä tilastoa tuottavalta Tilastokeskuksen vastuualueelta (sähköpostiosoite mthi@stat.fi ja puhelinnumero 029 551 1000 / maatalouden tuottajahintaindeksi).

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Maatalouden tuottajahintaindeksiä on laskettu vuodesta 1990 lähtien Eurostatin luokitusten mukaisesti ja se on siten vertailukelpoinen muiden EU-maiden maatalouden hintaindeksien kanssa.

Vanhat indeksisarjat eivät ole kaikilta osin vertailukelpoisia nykyisin käytössä oleviin indeksisarjoihin, koska hintamääritelmät ovat muuttuneet mm. hintatukien ja verotuksen osalta.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Maatalouden hintaindeksit kuvaavat maataloustuotteiden ja tuotantovälineiden arvolisäverottomien hintojen muutoksia. Indeksit eivät kuvaa määrien muutoksia eivätkä viljelijän saaman tulon tai menojen muutoksia. Suomen liittyessä Euroopan unioniin vuonna 1995 muutettiin maatalouden tuottajahintaindeksin laskentaperusteita. Vuodesta 1990 lähtien vuoden 2000 helmikuuhun saakka on maatalouden tuottajahintaindeksiä laskettu tuettomana ja hintatuet mukaan lukien. Indeksistä on olemassa tältä ajalta kahdet indeksisarjat. Maatalous tuli vuoden 1995 alusta arvonlisäverotuksen piiriin. Maataloustuotteiden hintatuet poistuivat pääosin 2000 luvun alusta ja niitä ei huomioida nykyisissä indekseissä.

Lisätietoja

Marianne Rautelin 029 551 3421

Toni Udd 029 551 3380

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

mthi@stat.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Maatalouden tuottajahintaindeksi 2015=100. Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-6529 (pdf)